Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden alueellista tarjoamista ja työelämäkokeilua koskevasta kokeilusta

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Kuuleminen 8.6.2017

Kehittämispäällikkö Erja Lindberg

Kokonaisvoimavarat käyttöön työllisyyden edistämisessä

Työllisyyden kuntakokeilun (2012–2015) seurantatutkimuksen loppuraportti

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja
Työ ja yrittäjyys
47/2015

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

Työttömyysprosentin suhteellinen ja keskimääräinen kehitys kunnissa

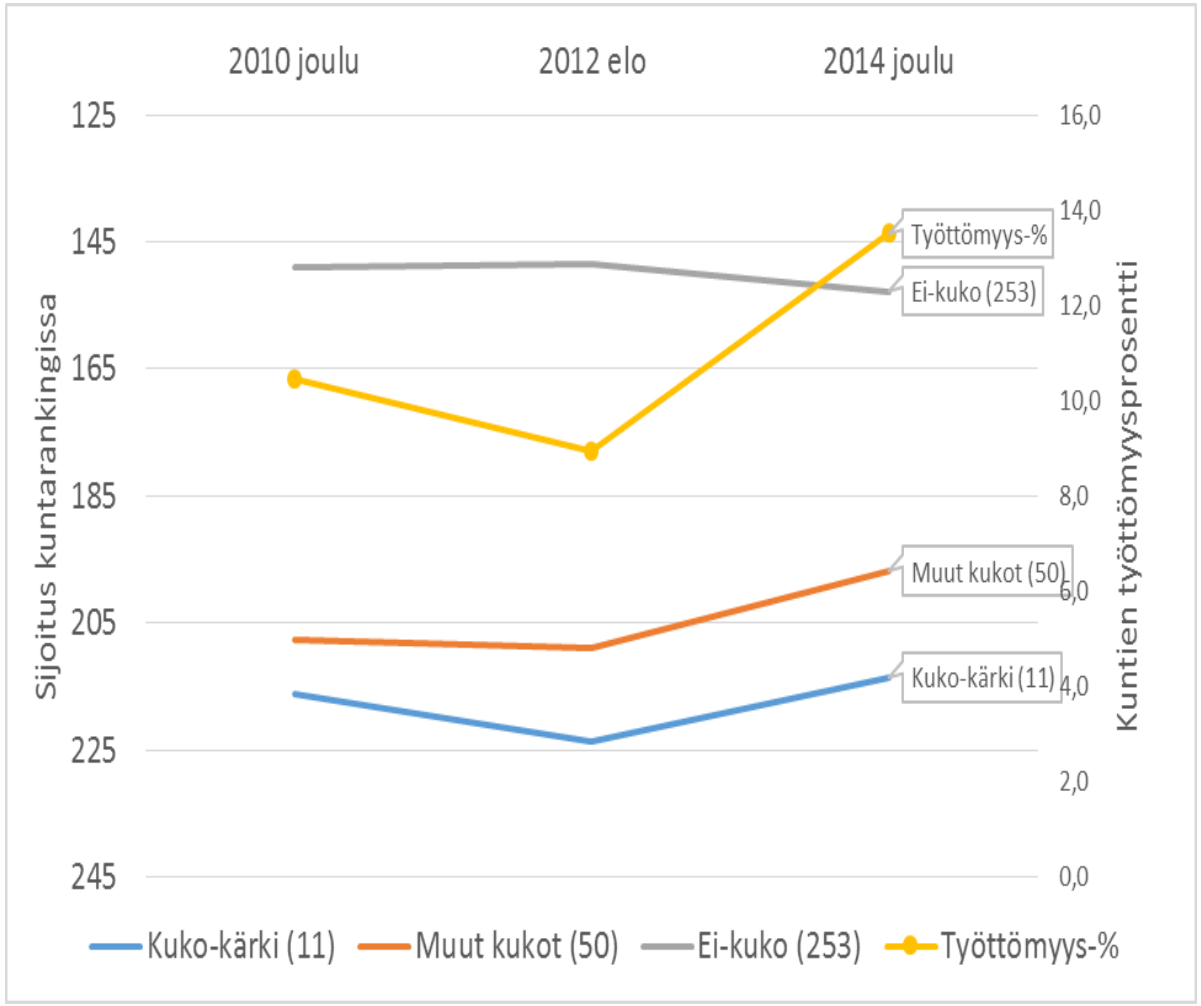

Kehitys kokeilukunnissa ja ”kärki-kunnissa” YLEISEN TRENDIN VASTAINEN -> selittääkö tätä työllisyydenhoidon muutos?

ARVIOINTI-ULOTTUVUUS	ARVIO	ARVIO
8.Kokonaiskuva	Vaikka näin komplisoidusta asiakokonaisuudesta on vaikea tehdä täsmällisiä tuloksellisuuspäätelmiä, on kokonaiskuva kuitenkin kaikilla tärkeillä ulottuvuuksilla ainakin jossain määrin positiivinen, mikä vahvistaisi päätelmää siitä, että kuntakokeilulla on ollut aktivointiin ja työllisyyteen liittyviä positiivisia vaikutuksia. Kuntakokeilu on ollut uusi vaihe aiempaa laajemman paikallisen työllisyyden hoidon kokonaisuuden mobilisoimiseksi Suomessa.	+
9.Jatkon suositukset	Vaikka kukon toteutusta voi pitää positiivisena, on työllisyyden uudelleenasemointi kunta-valtio ja niiden kumppanit kokonaisuudessa kesken ja asiaan vaikuttavat tärkeät muut uudistukset selvästi kesken. **Tarvitaan kuntakokeilun jatkamista ja syventämistä tarkoituksenmukaisella tavalla, joka lähtee siitä että kuntien vastuu ja toimivalta työmarkkina-asioissa kasvaa kunta-valtio yhteistyöasetelman puitteissa.** Jatkokehittelyn tulisi olla yhdistelmä pilotoinnin jatkamista ja koko kuntakentän ja kumppaneiden kehittelyä. Jatkon kehittelyä tarvitaan kolmella tasolla (a) asiakaspalvelun, (b) alueellis-paikallisen verkoston ja kehittämisalustojen sekä (c) laajasti ymmärretyn, integroivan työvoima- ja työmarkkinapolitiikan tasolla.	

Seurantatutkimuksen suosituksia

1. Integroitu työvoima- ja hyvinvointipolitiikka, jolla edistetään työmarkkinoiden tasapainoista kehitystä
2. Valtakunnallisten ja alueellis-kunnallisten kehittämisalustojen ja vertaisoppimisen kehittäminen
3. Työllisyyttä ja työllistyvyyttä edistävien kokonaisvoimavarojen ja palvelujen koostaminen kunnissa ja alueilla sekä tuloksiin ja välituloksiin liittyvän seurannan ja mittaamisen kehittäminen
4. Asiakaspalvelun dialogisen laadun ja verkostotyön kehittäminen ja niihin liittyvän osaamisen vahvistaminen, asiakas- ja tarvelähtöisyyden sekä vaikuttavuuden varmistaminen

Syvennetty kuntakokeilu, jossa työllisyyden kumppanuudella on uusia valtuuksia ja rajojen ylityksiä ja kokeilu on vuoropuhelussa kuntakentän ja kumppanuuden kanssa

Hallitusohjelman linjaus: Työllisyys ja kilpailukyky

Kärkihanke 5: Työvoimahallinnon uudistaminen työllistymistä edistäväksi

Toimenpide 2: **Selvitetään työvoimapalveluiden siirto resursseineen vaikeimmin työllistyvien osalta kuntien vastuulle työssäkäyntialueittain, Tanskan mallin mukaisesti. Voimavarat ja työllistämisvastuu yhdistetään, mikä tekee nopean työllistämisen kunnille taloudellisesti houkuttelevaksi**

- Tehdään 31.12.2015 mennessä selvitys mm. toimenpiteistä, joita työvoimapalvelujen järjestämisvastuun siirto edellyttäisi ja siirron vaikutuksista. Selvityksen pohjalta hallitus päättää, ryhdytäänkö valmistelemaan vaikeimmin työllistyvien työvoimapalvelujen siirtämistä kuntien järjestämisvastuulle
- **Jos siirto katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, edetään kokeilujen kautta ja valmistellaan kokeilulaki** (*Oikeus- ja työministeri Jari Lindström, TEM 25.8.2015)*
- Selvitys luovutettiin ministerille 14.1.2016.
- **Selvityksessä esitetään kokeilun toteuttamista 4-5 alueella, joissa enintään 30 kuntaa, jotka muodostavat 4-5 työssäkäyntialuetta – pääkaupunkiseudun erityispiirteet otetaan huomioon.**

Kuntaliiton 2 tärkeintä:

1) Toiminta-ajan pidentäminen

Kokeiluja tulee jatkaa maakuntauudistuksen **siirtymäajalla vuoden 2020 loppuun asti** ja samalla myös määräaikoja työttömien ohjaamisesta kunnan asiakkaaksi tulee muutoksen myötä tarkastella uudelleen.

Kokeilun toiminta-aikaa kasvattamalla on mahdollista selvittää ja analysoida kokeiluissa luotujen toimintamallien pidempiaikaisia tuloksia.

2) Valinnanvapaus

Kuntouttavan työtoiminta olisi tarkoituksenmukaisempaa jakaa **kahteen erilaiseen palvelumuotoon eli perinteiseen kuntouttavaan työtoimintaan ja sen rinnalle tulevaan työelämäkokeiluun.**

Työnhakijalla olisi silloin **itse mahdollisuus palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä valita, kumpaan palveluun hän osallistuu**, perinteisempään kuntouttavaan työtoimintaan vai uuteen työelämäkokeiluun. Valinnalla ei saisi olla vaikutuksia henkilön taloudellisiin tukiin eikä kannusteisiin. Taloudelliset syyt eivät myöskään saisi ohjata palvelujen kehittämistä, eivätkä vaikuttaa palveluun ohjautumiseen.